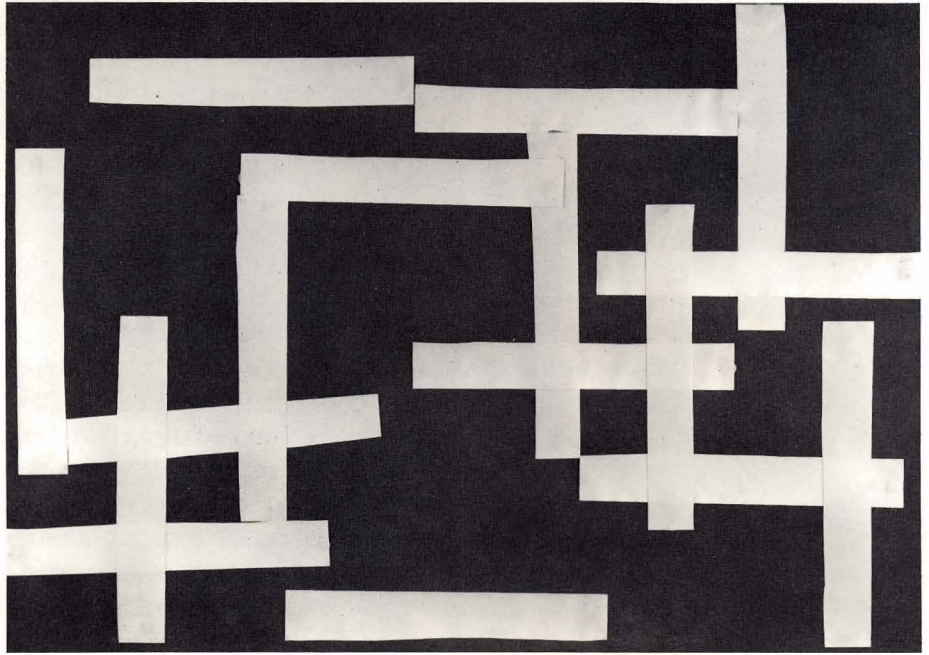

Hoe anderen het zien

De kinderen leren over verschillende composities

Strokencompositie, groepswerk, 6 jaar

onderwerp

verschillende
composities met
dezelfde gegevens

techniek

ordenen, bespreken

formaat

minimaal 50 × 65 cm

Toelichting

De bedoeling van deze opdracht is om met de kinderen na te gaan hoe het komt dat de ene afbeelding rustig, duidelijk en overzichtelijk is, terwijl een andere juist druk, onduidelijk en chaotisch is. Hierbij spelen natuurlijk meerdere factoren een rol:

- de soort vormen (grillig, open, gesloten)
- de kleuren (bont, luidruchtig, grijs, vaal, harmonisch)
- het formaat (groot, klein, liggend, staand)
- de omgeving (wand, passe-partout)
- de hoeveelheid onderdelen op de afbeelding
- de voorstelling (figuratief of non-figuratief)

Hoewel deze zaken dus ter sprake zullen komen blijft de belangrijkste vraag voor deze les: Hoe staat alles erop? Hoe is alles over het vlak verdeeld; hoe zijn de dingen geplaatst t.o.v. elkaar en t.o.v. het kader? Heeft dit invloed op de werking van het geheel?

Het gaat hier dus om een uitbreiding – tevens herhaling – van les 1, 2 en 3, maar met het grote verschil dat nu de kinderen direct vanaf het begin *samen* ordenen en *samen* bespreken wat ze doen. Omdat kinderen vaak te eenzijdig gericht zijn op details van een onderwerp – en daardoor het doel van een opdracht voorbij kunnen schieten – begint deze les abstract (met vormen zonder voorstelling). Daarna kan een herkenbaar onderwerp het geheel interessant afronden.

Begeleiding

We doen een aantal suggesties die door de leerkracht gemakkelijk aangepast en veranderd kunnen worden al naar gelang de eigen situatie. Met een vel papier op het bord onderzoeken de kinderen een flink aantal ordeningen die ze zelf maken onder begeleiding van de leerkracht. We beginnen met allemaal dezelfde vormen, bijv. een aantal lange stroken papier van één kleur. Elk kind plakt om de beurt zijn strook op het bord m.b.v. kleefgom. De eerste keer nog zonder aanwijzingen. We kijken wat er gebeurt. Wordt alles kriskras door elkaar gelegd, of is er een duidelijke invloed van de voorafgaande lessen te zien? Vervolgens ordenen we bijv. alleen horizontaal-verticaal (net als bij de vlaggen). We letten erop of de kinderen nu ook al stroken over elkaar leggen.

De les kan op vele manieren voortgezet worden, aan de hand van de volgende vragen en opmerkingen. Hoe ziet het eruit met stroken van verschillende kleuren? Hoe met korte stukken, die we knippen van lange stroken? Er zijn ineens drie of vier keer zoveel onderdelen! Wat is het verschil als we ook andere vormen bijv. rondjes gebruiken?

Op het schoolbord kunnen verschillende maten papier geplakt worden. Zodoende kunnen meerdere oplossingen naast elkaar hangen; dit is vooral leuk omdat dan tegengestelde composities met elkaar vergeleken kunnen worden. Met enig bijsturen door de leerkracht kan er zo uiteindelijk een heel rustige naast een heel drukke compositie komen te hangen. Het hoofddoel van deze les is dan bereikt. Tevens leggen we daarmee de basis voor les 5. Een dergelijk spel, waarbij alle kinderen meedoen, kan (mag) niet zo lang duren. Als de aandacht verslapt, kan het concreter maken van de vormen weer voor nieuwe concentratie zorgen. Eenvoudige en herkenbare vormen zoals bloemen en vlinders kunnen prima dienst doen. Een andere

mogelijkheid is het ordenen met waterplanten, stenen en vissen, in een aquarium dat net zo groot is als het formaat van het papier.

Compositie met figuurtjes, groepswerk, 6 jaar